

Köy Tüzel Kişiliğinin Kaldırılarak Başka Bir Köye Bağlanması

Bu karar; köy tüzel kişiliğinin hangi durumlarda sona ereceği hususuna ilişkindir.

T.C.

DANIŞTAY

8. Daire

Esas : 1994/857

Karar : 1994/1730

Tarih : 08.06.1994

ÖZET : Köy Tüzel kişiliğinin kaldırılarak, başka bir köye bağlanmada köyün tamamen terkedilmesi gerekmeyip, nüfusun 150 kişinin altına düşmesinin yeterli olduğu hk.

(442 sayılı Köy K. m. 89)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan: İçişleri Bakanlığı

Karşı Taraf : ... Köyü Muhtarlığı

İstemin Özeti : ... İli. ... İlçesi Merkez Bucağına bağlı... Köyünün tüzel kişiliğinin kaldırılarak aynı bucağın... Köyüne bağlanmasına ait davalı idare işleminin iptali istemiyle açılan davada, dava konusu işlemi: Sınır Anlaşmazlığı Mülki Ayrılma ve Birleşme ile Köy kurulması ve Kaldırılması Hakkındaki Yönetmeliğin Köy Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi

halleri başlıklı 40.maddesinin (D) bendinde ekonomik ve sosyal nedenlerle halkın bulunduğu yerleşik yeri terk ederek ekonomik odaklara göç etmesi sonucunda o köyde yerleşik kimsenin kalmaması gerektiğinin hüküm altına alındığı, davacı köyde ise üç hanenin kaldığı, yapılan halk oylamasında ise 18 seçmenden 15'nin başka köye bağlanma konusunda ret oyu verdiği, bu halde köy tüzel kişiliğinin sona ermesi için aranılan şartların gerçekleşmediği gerekçesiyle iptal eden 17.11.1993 tarih ve 1463 s. Ankara 8.İdare Mahkemesinin kararının; nüfusun çok azalması alt yapı hizmetlerinin götürülmesini ve kamu hizmetinin yürütülmesini olumsuz yönde etkilediği, köy olma karakterinin kaybedildiği, öne sürülerek 2577 s. İdari Yargılama Usulü Kanununun 49.maddesi uyarınca temyizen incelenerek bozulması istemidir.

Savunmanın Özeti: Yanıt verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi: Ayşe Sevinç

Danıştay Savcısı Yücel Irmak"ın Düşüncesi: Dava; ... İli. ... İlçesi Merkez Bucağına bağlı ... köyü tüzel kişiliğinin kaldırılarak başka bir köye bağlanmasına ait işlemin iptali isteğiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesince; konuya ait yönetmelikte köy tüzel kişiliğinin hangi durumlarda sona ereceğinin ayrıntılı kurallara bağlandığı, köyde halen üç hanenin oturduğu halk oylamasında 18 seçmenden katılan 15 inin olumsuz oy kullandığı yönetmeliğin 40/D maddesine göre tüzel kişiliğin kaldırılması için köyde hiç kimsenin kalmaması gerektiği, halde dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı belirtilerek iptal edilmesine karar verilmiştir.

Tüzel kişiliği kaldırılan köyde üç ailenin oturarak hayvancılıkla uğraştıkları, bu ailelere ilişkin seçmenlerin olumsuz oy kullandıkları da bellidir. Ancak yetkili kurul kararlarında ve kaymakamlık yazısında da açıkça belirtildiği gibi, halkın çok büyük bölümünün ekonomik ve sosyal sebeplerle köyü terk ettiği, kalan aile için hiçbir alt yapı ve hizmet verilemediği, verilmesinin de kaynak israfı olduğu, kalan kişilerin de köyü terk etme olasılığının yüksek bulunduğu anlaşılmaktadır.

Yönetmeliğin ilgili maddesinde, köy tüzel kişiliğinin kaldırılması için burada yerleşik hiç kimsenin kalmaması gerektiği belirtilmiş ise de bu hükmün günümüz koşullarına ve ülkenin ekonomik gerçeklerine uygun yorumlanması, yatırım ve hizmet götürülmesine değmeyen çok küçük toplulukların köy statüsünün kaldırılmasına engel sayılmaması gerekir.

Çeşitli Danıştay kararlarında da belirtildiği gibi, plan çalışmaları ve ekonomik koşullar,

yerleşim birimlerinin bölünmesini değil, olabildiği kadar bir araya toplanmasını gerektirmektedir.

Bu halde dava konusu işlemde kamu yararına hizmet gereklerine ve mevzuatın özüne ve amacına aykırılık görülmediğinden, işlemin iptalinde isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan sebeplerle temyiz isteminin kabulü ile kararın bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Uyuşmazlık, davacı... köyünün tüzel kişiliğinin kaldırılarak ... Köyüne bağlanmasına ait işlemde doğmuştur.

Dosyanın incelenmesinden köy halkının çeşitli ekonomik ve sosyal sebeplerden dolayı köyü terkederek ilçe merkezine yerleştikleri ve tespit anında köyde üç hanenin kaldığı, hayvancılıkla uğraştıkları köyde su, elektrik, okul ve telefon gibi kamu hizmetlerinin bulunmadığı, İl İdare Kurulu ve İl Genel Meclisince köyün tüzel kişiliğinin kaldırılmasının uygun olacağının bildirildiği, İl Valisinin de bu görüşü benimsediği, idare mahkemesince köyde üç hanenin bulunduğu yönetmelikte ise kimsenin kalmaması halinde tüzel kişiliğin sona ereceğinin öngörüldüğü bu sebeple dava konusu işlemin iptal edildiği anlaşılmaktadır.

442 s. Köy Yasanın 89.maddesinde bu yasanın kadın ve erkek nüfusu yüzelliden yukarı olan köyler için olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu halde sınır anlaşmazlığı Mülki Ayrılma ve Birleştirme ile Köy Kurulması ve Kaldırılması Hakkındaki Yönetmeliğin 40.maddesinin (D) bendinde belirtilen yerleşik kimsenin bulunmaması ifadesinin yeteri kadar kimsenin kalmaması olarak anlaşılması gerektiği tabiidir.

Başka bir anlatımla köy olabilmek için gerekli olan yüzelli nüfusun altına düşüldüğü takdirde köy tüzel kişiliğinin sona erdirilerek başka bir köye bağlanmasında kamu hizmetlerinin verimli bir biçimde yürütülebilmesi de dikkate alındığında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan sebeplerle Ankara 8.İdare Mahkemesi kararının bozulmasına ve dosyanın anılan mahkemeye gönderilmesine,

8.6.1994 tarihinde **oybirliđi** ile karar verildi.

Kaynak: DKD Sayı 90

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA